

عنوان مقاله:

مطالعه فون و فعالیت ماهانه پشه خاکی ها در کانون لیشمانیوز جلدی دهستان قمرود استان قم، سال ۱۳۸۸

محل انتشار:

مجله دانشگاه علوم پزشکی قم، دوره 5، شماره 5 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسندگان:

عابدین تفتی پور - دانشگاه علوم پزشکی قم

یاور رائی - دانشگاه علوم پزشکی تهران

محمد رضا عبايي - دانشگاه علوم پزشکی تهران

محمد علی عشاقی - دانشگاه علوم پزشکی تهران

بابک فرزین نیا - دانشگاه علوم پزشکی قم

خلاصه مقاله:

زمینه و هدف: لیشمانیوز جلدی روستایی یکی از بیماری های انگلی است که توسط پشه خاکی ها منتقل می شود و کانون های آن در نقاط مختلف کشور وجود دارد. در استان قم بیماری لیشمانیوز جلدی عمدتاً از بخش مرکزی شامل دهستان های حاجی آباد و قمرود گزارش شده است. آگاهی از وضعیت اکولوژیکی پشه خاکی ها از جمله فون یا ترکیب گونه ای و فعالیت فصلی پشه خاکی ها، نقش اساسی در کنترل بیماری لیشمانیوز جلدی دارد. این مطالعه به منظور بررسی فون و فعالیت ماهانه پشه خاکی ها در کانون لیشمانیوز جلدی در منطقه قمرود صورت گرفت. روش بررسی: این مطالعه به صورت توصیفی - مقطعی بر روی پشه خاکی ها (ناقلین لیشمانیوزها) در طی سال ۱۳۸۸ در روستاهای انتخابی از دهستان قمرود واقع در بخش مرکزی استان قم انجام شد. در این پژوهش هر ۱۵ روز یک بار اقدام به صید پشه خاکی از اماکن انسانی، حیوانی (داخلی) و خارجی (لانه جوندگان) با نصب ۱۸۰ عدد تله چسبان در ۳ روستای دهستان قمرود شد. پشه خاکی ها از اواخر فروردین تا اواخر آبان ماه سال ۱۳۸۸ جمع آوری و سپس با کلیدهای معتبر تعیین هویت شده و فون و فعالیت فصلی آنها بررسی گردید. یافته ها: در این مطالعه، ۱۰۲۵۲ عدد پشه خاکی شامل پنج گونه جنس فلیبوتوموس، گونه های فلیبوتوموس پاپاتاسی، فلیبوتوموس سرزنتی، فلیبوتوموس کوکازیکوس، فلیبوتوموس الکساندری، فلیبوتوموس صالحی و پنج گونه از جنس سرزانتومیا، گونه های سرزانتومیا سینتونی، سرزانتومیا دناتا، سرزانتومیا تتودوری، سرزانتومیا پولووسکی و سرزانتومیا کالایدئی بررسی شدند. فلیبوتوموس پاپاتاسی گونه غالب در اماکن داخلی و همراه با سرزانتومیا سینتونی؛ گونه های غالب در اماکن خارجی (لانه جوندگان) بودند. براساس نتایج این تحقیق، ۱/۸۶٪ از پشه های صید شده در اماکن داخلی، فلیبوتوموس پاپاتاسی بود، در حالی که ۶۷/۵۴٪ و ۲/۴۴٪ از کل پشه خاکی های صید شده از اماکن خارجی را به ترتیب فلیبوتوموس پاپاتاسی و سرزانتومیا سینتونی تشکیل می دادند. پشه خاکی ها در این منطقه ۲ پیک فعالیت در اوایل خرداد و اواخر مردادماه داشتند. نتیجه گیری: با توجه به نتایج به دست آمده، فلیبوتوموس پاپاتاسی گونه غالب منطقه بود که ناقل احتمالی لیشمانیوز جلدی در این منطقه گزارش شد. با این وجود، انجام مطالعات بیشتر به خصوص مطالعات مولکولی در این منطقه و تعیین ناقل قطعی توصیه می شود.

کلمات کلیدی:

Leishmaniasis, Cutaneous, Insect Vectors, Qom, Iran, لیشمانیوز جلدی؛ حشرات ناقل؛ قم، ایران.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1543336>

